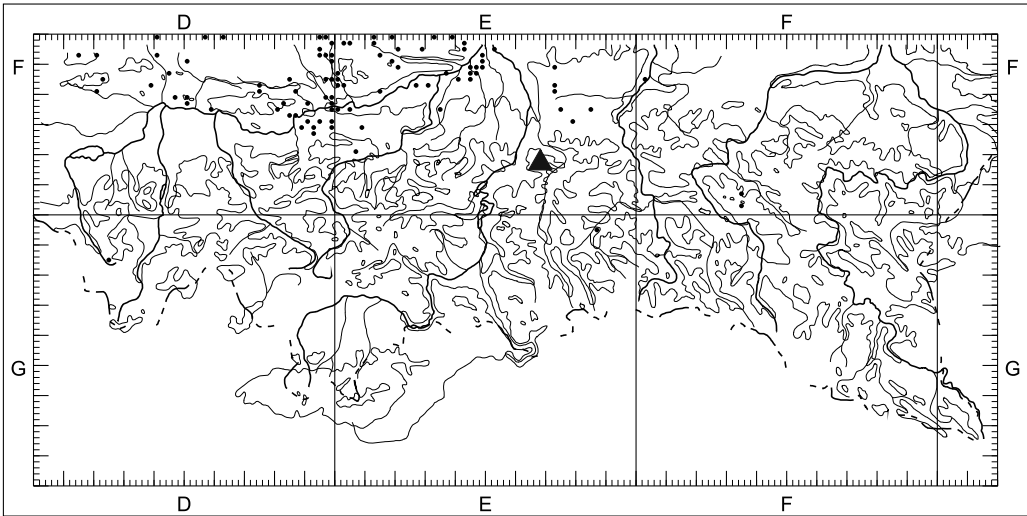

Stanowisko *Ornithogalum umbellatum* (Liliaceae) w Karpatach

Ornithogalum umbellatum L. (śniedek baldaszkowaty) jest gatunkiem o zasięgu południowo-środkowo-europejskim, pochodzącym z Azji. Spotykany jest także w północno-zachodniej Afryce, Turcji i na Cyprze oraz w Ameryce Północnej i w Australii (HULTÉN & FRIES 1986).

W Polsce występuje on głównie w środkowej i zachodniej części kraju oraz na Lubelszczyźnie (ZAJĄC & ZAJĄC 2001). Na terenie naszego kraju jest objęty ochroną prawną (ROZPORZĄDZENIE... 2012 r.). Rośnie na suchych murawach, przydrożach oraz polach. Bywa także uprawiany i spotyka się go jako zdziczałego z uprawy.

Na obszarze Karpat gatunek ten jest niezmiernie rzadko spotykany. Do 2001 r. znany był tylko ze stanowiska na Pogórzu Ciężkowickim (ZAJĄC & ZAJĄC 2001). Zostało ono podane w latach 60. XX w. z Zagórzan (EG: 08) przez CIEMIĘGĘ (1960), ale nie potwierdzone w latach 1967–1995 przez KORNASIA i in. (1996).

Ryc. 1. Rozmieszczenie *Ornithogalum umbellatum* L. w Karpatach. ● – stanowiska niezróżnicowane, ▲ – nowe stanowisko

Fig. 1. Distribution of *Ornithogalum umbellatum* L. in the Carpathians. ● – undiversified localities, ▲ – new locality

W latach 2007–2009 stwierdzono występowanie *Ornithogalum umbellatum* w północnej części Pogórza Rożnowskiego (BUDZIK & STACHURSKA-SWAKOŃ 2011, 2012). Nowe stanowisko znajdowało się w zlewni potoku Pleśnianka, w kwadracie EF 8604 (Ryc. 1). Populacja liczyła zaledwie trzy kwitnące kępy. Rosły one w zbiorowisku łąkowym reprezentującym zespół *Arrhenatheretum elatioris*, na północnym zboczu o nachyleniu 15°. Ta jednokośna łąka sąsiaduje z kompleksem leśnym. Występowanie śniedka zostało potwierdzone w 2009 i 2011 r. i można stwierdzić, że jego populacja dotychczas się utrzymuje.

Podziękowania. Serdecznie dziękujemy Panu Profesorowi Adamowi Zajacowi za udostępnienie niepublikowanego aktualnego rozmieszczenia gatunku na terenie Karpat.

Summary. Locality of *Ornithogalum umbellatum* (Liliaceae) in the Carpathians. *Ornithogalum umbellatum* L. is protected and rare species in natural localities in Poland. It occurs mainly in central and western part of the country. Only one locality was historically known from the Carpathians (ZAJĄC & ZAJĄC 2001). It was described by CIEMIĘGA (1960) from the Ciężkowice Foothills, but not confirmed by KORNAŚ *et al.* (1996). The new locality for this species have been found in the Rożnów Foothills, in the Pleśnianka drainage basin (EF 8604 of ATPOL square system, Fig. 1). The occurrence of small population discovered in 2008 in the *Arrhenatheretum elatioris* was confirmed in 2009 and 2011.

LITERATURA

- BUDZIK K. & STACHURSKA-SWAKOŃ A. 2011. Bogactwo florystyczne zlewni potoku Pleśnianka (Pogórze Rożnowskie, Zachodnie Karpaty). – *Fragm. Florist. Geobot. Polon.* **18**(2): 256–280.
- BUDZIK K. & STACHURSKA-SWAKOŃ A. 2012. Interesujące gatunki storczykowatych w zlewni potoku Pleśnianka na Pogórzu Ciężkowicko-Rożnowskim (Karpaty Zachodnie). – *Chrońmy Przyr. Ojcz.* (w druku).
- CIEMIĘGA K. 1960. Niektóre rzadkie rośliny okolic Gorlic. – *Fragm. Florist. Geobot.* **6**(3): 227–231.
- HULTÉN E. & FRIES M. 1986. Atlas of north European vascular plants. North of the tropic of Cancer. **1**. s. Koenitz Scientific Books, Königstein.
- KORNAŚ J., MEDWECKA-KORNAŚ A. & TOWPASZ K. 1996. Rośliny naczyniowe Pogórza Ciężkowickiego (Karpaty Zachodnie). – *Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot.* **28**: 1–170.
- ROZPORZĄDZENIE Ministra Środowiska z dnia 5. stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. Dz.U. Nr 14, poz. 81.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.). 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- KRYSTIAN BUDZIK i ALINA STACHURSKA-SWAKOŃ, *Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Kopernika 27, 31-501 Kraków, Polska; e-mail: krystian.budzik@uj.edu.pl, alina.stachurska-swakon@uj.edu.pl.*

Przyjęto do druku: 19.09.2012 r.

Stanowisko *Aconitum lasiocarpum* subsp. *kotulae* (Ranunculaceae) na Pogórzu Przemyskim (SE Polska)

Aconitum lasiocarpum (Rchb.) Gáyer subsp. *kotulae* (Pawł.) Starmühl. & Mitka (tojad Kotuli) jest subendemitem karpackim, występującym w Karpatach Zachodnich i na Podolu. Uważany jest za gatunek górsko-podgórski. Na terenie Polski rośnie w Tatrach, na Pogórzu Spisko-Gubałowskim, w Bieszczadach Zachodnich, Kotlinie Jasielsko-Krośnieńskiej, Górach Sanocko-Turczańskich oraz Beskidzie Niskim (MITKA 2003, 2008, Ryc. 1).